

tutkimus, joka perustuu korjuuvuoden 1973 tietoihin.

Seuraavissa neljässä kappaleessa Kirchner tarkastelee kenttätutkimuksen antamia tuloksia ja selvittää tutkimusaineistonsa liittyviä seikkoja. Hän haastatteli tutkimustaan varten 111 perhettä tai henkilöä, yhteensä yli 700 ihmistä, joiden antamien tietojen avulla hän saattoi luoda varsin tarkan kuvan sekä muuttajaväestöön liittyvistä piirteistä että muuttovirtojen luonteesta ja rakenteesta. Varsin yllättävältä tuntui Kirchnerin johtopäätös, että kausimuuttajien ongelmaa on paisuteltu aivan liikaa: »the *golondrinas* have too long been identified as a 'problem' which somehow needs curing». Kirchner perustelee väitettään sillä, että korjuutyöstä saatujen tulojen ansiosta ainakin osa maatyöläisistä on saattanut jäädä perinteisille asuinsijoilleen. Olot maaseutuyhteisöissä ovat sentään aivan toiset kuin suurkaupunkien alati paisuissa hökkelikortteleissa.

Kirchner on tehnyt huolellista työtä. Tutkimus sisältää lukuisia selkeitä karttoja ja diagrammeja sekä useita mielenkiintoisia ja inhimillisiä piirteitä esiintuvia valokuvia. Laajasta bibliografiasta pistää silmään Sakari Sariolan tutkimus »A colonization experiment in Bolivia». Sosiologina tunnettu Sariola on toiminut kansainvälisten järjestöjen tehtävissä Etelä-Amerikan maissa sekä professorina Venezuelassa ja Puerto Ricossa. Suositelen Kirchnerin teosta kausittaisesta muuttoliikkeestä ja Latinalaisesta Amerikasta kiinnostuneille.

ALLAN TIITTA

Maantieteen laitos, Helsingin yliopisto,

Sokeriteollisuus ja muuttovirrat

JOHN A. KIRCHNER *Sugar and seasonal labor migration. The case of Tucumán, Argentina. The university of Chicago. Department of geography. Research papers 192. Chicago, Illinois 1980. ISBN 0-89065-099-3. 174 sivua.*

Eräs plantaasitaloudelle tyypillinen piirre on työvoiman tarpeen kausittainen tai temporaalinen luonne, joka on johtanut maatalousväestön syklittäisiin ja ei-pysyviin muuttovirtoihin. Erittäin tyypillisenä tämä ilmiö on havaittavissa eräässä Argentiinan maakunnassa, Tucumánissa, jossa sokeriruokoon perustuva monokulttuuri tarjoaa maataloustyöväestön valtaosalle työtä vuosittain vain noin viiden kuukauden ajaksi. Useille korjuuajan työläisistä sokeriteollisuuden loppa-aika eli *tiempo muerto* merkitsee työttömyyttä tai joutilaisuutta. Monet ovat kuitenkin löytäneet sen ajaksi muita töitä tai sitten he käyttävät sen työskentelyyn omilla maatiloillaan. John A. Kirchnerin tutkimuksen tavoitteena on selvittää Tucumánin korjuutyöläisten kausittaisten muuttovirtojen rakenne.

Kolmessa ensimmäisessä kappaleessa Kirchner selvittää tutkimuksen taustaa ja lähtökohtia. Aluksi hän tarkastelee työväestön kausittaisten muuttovirtojen yleisiä piirteitä ottaen esimerkkinä ennen kaikkea Latinalaisesta Amerikasta. Toisessa kappaleessa hän esittelee tutkimusalueensa Tucumánin, valottaa sen sokeriteollisuuden historiaa ja työvoiman tarvetta aina 1800-luvun jälkipuoliskolta 1970-luvun alkuun asti. Viimeisessä johdantokappaleessa tekijä kuvaa lähemmin tutkimuksensa tavoitteita, menetelmiä ja siihen liittyviä vaikeuksia. Työ on luonteeltaan a case-